

		Fagspesifikke prosedyrer		Prosedyre
SVK, Hickman, skylling og propping, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK				Side 1 av 3
Dokument ID: I.4.3.3.1-9		Godkjent dato: 14.02.2024	Gyldig til: 14.02.2026	Revisjon: 2.10

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Blod/Sentrale katetere

1. Endringer siden forrige versjon

Juni 2016: Differensiert mengden NaCl og heparin som skal brukes ut fra barnets vekt. Lagt til definisjoner og link til relaterte dokumenter og referanser.

2. Hensikt og omfang

Sikre at tunnelert SVK ikke går tett når de ikke er i bruk og forebygge kateterrelaterte infeksjoner. Prosedyren gjelder tunnelerte cvk av typen Hickman/Broviac. For veneport gjelder andre retningslinjer for skylling - se [CVK, veneport. Innleggelse og fjerning av nål](#).

3. Ansvar

Avdelingssjef har overordnet ansvar for implementering og revidering av prosedyren, samt at prosedyren blir fulgt. Leger og sykepleiere ved seksjonen har personlig ansvar for å følge prosedyren.

4. Fremgangsmåte

Skylling av kateter SVK (Hickman/Broviac) som ikke er i bruk skal gjøres x 1/uke.

Propp skal da også skiftes, se prosedyre [CVK – skifting av nålfri propp](#).

Sykepleier:

- Utføre skylling av kateterlumen(e) når SVK (Hickman/Broviac) ikke er i bruk
- Undervise pårørende i å utføre skylling hjemme

Arbeidsfordeling og fremgangsmåte

Utføres av	Oppgave
Sykepleier	Utstyr: <ul style="list-style-type: none"> • 10x10 cm sterile kompresser • Klorhexidinsprit 5 mg/ml • 10 ml sprøyte med NaCl 0,9 % (uansett type SVK) • 2 ml heparin 100 IE/ml, 1 ml til barn < 8 kg. 1 ml heparin ved subklavia kateter (korttids SVK) • CUROS-propp • Tape
	Gjennomføring <ul style="list-style-type: none"> • Utfør håndhygiene • Åpne pakken med sterile kompresser • Åpne kompressen som dekker kateterenden • Fukt den ene kompressen med klorhexidinsprit 5 mg/ml • Fjern gammel kompress og legg kateterenden over i den fuktete kompressen. Hold kateterenden i den

Utarbeidet av: Arbeidsgruppe ved OUS: A. C Mørk, M. Sandlie, E. Selmer og Ingunn Karlsen	Fagansvarlig: Sunniva Fegran	Godkjent av: Avd.leder Kåre Danielsen	
--	--	---	--

		SVK, Hickman, skylling og propping, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: I.4.3.3.1-9	Utarbeidet av: Arbeidsgruppe ved OUS: A. C Mørk, M. Sandlie, E. Selmer og Ingunn Karlsen	Fagansvarlig: Sunniva Fegran	Godkjent dato: 14.02.2024	Godkjent av: Avd.leder Kåre Danielsen	Revisjon: 2.10

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Blod/Sentrale katetere

	<p>fuktete kompressen mens du utfører resten av prosedyren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprit av den nålefrie proppen. Gni godt • Lufttørk i minst 30 sekunder • Åpne kateterklemmen • Skyll med 10 ml NaCl 0,9 % med trykk-pauseteknikk. (5 ml til barn < 10 kg) • Injiser 2 ml Heparin 100 IE/ml. (1 ml til barn < 8 kg eller subklavia) og lukk klemmen før du fjerner sprøyten fra den nålefrie proppen. • Sett på CUROS-propp • Eller legg kateterenden i ny steril kompress med tape rundt • Marker skylling av lumen i pasientens kurve
--	---

5. Definisjoner

Tunnelert sentralt venekateter (SVK): Dette er et langtids SVK. De vanligste typene er Hickman/Broviac. De ender som regel ut på brystet, er tunnelert derfra under huden opp til, og inn i en stor halsvene. Kateteret munner ut i høyre atrium. Det har en cuff som gror fast i huden etter 3-6 uker. Kateteret har ett eller flere lumen. Lumenene er adskilte fra ende til ende.

Nålfri propp (f. eks SmartSite eller Swan-lock): En propp med ventilfunksjon som kan penetreres av sprøyter og infusjonssett med luer systemet. Det beste er å bruke luer lock sprøyter. Brukes luer sprøyte er det viktig å vri sprøyten en halv gang inn i proppen slik at den sitter godt.

Man skal *ikke* bruke sprøytespiss i denne proppen. Proppen skal skiftes etter produsentens anbefalinger.

Bionector®, den Barne- og ungdomsposten SSK brukes mest for tiden. Proppen kan være i bruk opptil 7 dager. Man trenger ikke å skifte propp etter TPN eller etter blodpropper/blodtransfusjon.

Sjekk denne siden: [Catalogue - Vygon | Value Life](#)

Men SmartSite®, er også i bruk på Barne- og ungdomsposten SSK, skal skiftes hver 72. time. I praksis gjøres dette mandager og torsdager. De fleste propper, utenom Bionector, skal skiftes dersom det er synlige blod- eller medikamentrester i proppen.

CUROS-propp: Denne proppen desinfiserer nålefrie-propper (Eks; Bionector og SmarteSite) innen 1 min. Kan beholdes på opptil 7 dager. Brukes bare en gang, kastes etter bruk.

Trykk-pauseteknikk: Skylleteknikk som utføres ved å injisere skyllevæske ca 1 ml av gangen støtvis. Teknikken fører til turbulens som forebygger dannelse av belegg på innsiden av kateterlumenet.

Lukking under trykk: Mange nålfrie propper, deriblant Swan-Lock og Smartsite, gir en liten backflow i kateteret når sprøyten fjernes fra proppen. For å forhindre dette skal katetrene lukkes under trykk. Dette

 SØRLANDET SYKEHUS	SVK, Hickman, skyling og propping, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK				Side: 3 Av: 3
Dokument-id: I.4.3.3.1-9	Utarbeidet av: Arbeidsgruppe ved OUS: A. C Mørk, M. Sandlie, E. Selmer og Ingunn Karlsen	Fagansvarlig: Sunniva Fegran	Godkjent dato: 14.02.2024	Godkjent av: Avd.leder Kåre Danielsen	Revisjon: 2.10

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Blod/Sentrale katetere

gjøres ved at man lukker klemmen *før* man fjerner sprøyten. Det finnes nålfrie propper som *ikke* skal lukkes under trykk. Man må derfor vite de tekniske egenskapene til den type nålfri propp man bruker.

6. Avvik eller dissens

Rapporter til lege dersom kateteret virker tregt.

7. Referanser

Se relaterte prosedyrer for referanser og tema som har vært gjenstand for diskusjon.

Kryssreferanser

[I.4.3.3.1-2](#)

[SVK, Hickmann, blodprøver via nålfri propp, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK og SSA](#)

[I.4.3.3.1-3](#)

[SVK, veneport, blodprøver via nålfri propp, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK og SSA](#)

[I.4.3.3.1-5](#)

[SVK, veneport. Innleggelse og fjerning av nål. BUA, Barne- og ungdomsposten SSK og SSA](#)

[I.4.3.3.1-8](#)

[SVK - Skifting av nålfri propp, BUA, Barne- og ungdomsposten SSK og SSA](#)

Eksterne referanser